

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Järla skola
Läsår 24/25

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Plan mot diskriminering och kränkande behandling	1
1. SKOLANS UPPDRAG	3
2. OM PLANEN	3
3. VÄRDEGRUND & VISION	4
4. ANSVARFÖRDELNING	5
Rektor	5
Lärare och annan skolpersonal	5
Elev	6
5. TRYGGHETSTEAM	6
6. TRYGGHETSÅD	6
7. BEGREPPSDEFINITIONER	6
8. FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER	7
9. ÅTGÄRDANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER	9
Åtgärder vid konflikt/kränkning; elev-elev	9
Elevversion av åtgärder vid konflikt/kränkning; elev-elev	10
Vuxna (medarbetare, vårdnadshavare) – elev	10
10. RESULTAT OCH ANALYS AV TRYGGHETSENKÄTER OCH KRÄNKINGSANMÄLNINGAR IÅ 23/24	11
Denna utvärdering baserar sig på två Trygghetsenkäter, en på höstterminen och en på vårterminen, samt på de kränkingsanmälningar som genomförs.	11
11. UTVÄRDERING AV TRYGGHETSARBETET 23/24	14
Skolgemensamt arbete med konflikthantering och konfliktlösning	14
Skolövergripande trygghetslektioner	14
Rastverksamhet	14
Det har varit ett på många sätt annorlunda läsår i skolans värld. Pågående krig och konflikter i omvärlden, såsom oro kring ökad kring ökad kriminalitet och våld i närsamhället har påverkat våra elever med både oro och frågor och funderingar. All personal på skolan har gjort sitt yttersta i det vardagliga trygghetsarbete med att skapa trygghet och trivsel för elever när oron och stressen varit större än vanligt.	15
12. PLANERING OCH PRIORITERADE OMRÅDEN LÄSÅRET 24/25	15
Bilaga 1	
Så här görs en kränkingsanmälan via Nacka kommuns hemsida	16
Bilaga 2	19
Trygghetsenkät HT 2023 och VT 2024 (årskurs 1-6)	19

1. SKOLANS UPPDRAG

Skolan har ett uppdrag och ansvar att arbeta med värdegrund. Det betyder att skolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. *“Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla”*. Citat från läroplan Lgr22

“Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.” Citat från läroplan Lgr22

Skolan skall enligt diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800 kap. 6) upprätthålla ett målinriktat arbete för att aktivt främja elevers lika rättigheter och möjligheter. Inom ramen för detta arbete skall man på skolorna arbeta **främjande** med att skapa bästa förutsättningar för trivsel, trygghet och likabehandling, **förebyggande** för att minimera risker för kränkningar samt **utredande och åtgärdande** i de fall kränkningar, trakasserier och diskriminering förekommer. Arbetet ska utgå från grundprincipen om allas lika värde och rättigheter kopplat till de sju diskrimineringsgrunderna i Diskrimineringslagen: *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning och ålder*. Arbetet ska följas upp och dokumenteras kontinuerligt i Järla skolas *“Plan mot diskriminering och kränkande behandling - likabehandlingsplan”*.

Skolans värdegrundsuppdrag och likabehandlingsarbete regleras i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs även av skolverket samt första kapitlet i läroplanen Lgr22. Lgr 22 innehåller bland annat kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer (det som tidigare hette “sex och samlevnad”) som omfattar frågor om identitet, hälsa, jämställdhet, normer, sexualitet och relationer. Detta är en viktig del i vårt trygghetsskapande arbete på skolan och visar på att sexualitet och relationer ska främja elevernas hälsa och välbefinnande, bidra till förståelse för egna och andras rättigheter, förmedla betydelsen av samtycke, omfatta kunskaper om maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck samt utveckla elevernas kritiska förhållningssätt till framställningar av relationer och sexualitet i olika medier och sammanhang.

2. OM PLANEN

Syftet med planen är att tydliggöra hur vi på Järla skola arbetar för att skapa trivsel och trygghet samt främja likabehandling för alla elever på skolan. Planen beskriver också hur vi arbetar förebyggande och åtgärdande kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Planen baseras på skolans och elevernas behov. Järla skola arbetar på flera sätt för att kartlägga och utvärdera trivsel, trygghet och förekomst av kränkningar, diskriminering och trakasserier:

- Varje termin genomförs en övergripande trygghetsenkät för alla elever på hösten såsom på våren (se bilaga).
- Trygghetsfrågor lyfts kontinuerligt på klassråd, elevråd, trygghetsråd, trygghetsteam, arbetslagsmöten samt elevhälsomöten och andra former av personalmöten.
- Varje månad bedriver representanter från Trygghetsrådet en trygghetslektion för elever från årskurs 1 till 6. Teman som demokratiska principer, diskrimineringsgrunder och trygghet diskuteras skolgemensamt.
- Andra observationer vi gör på skolan under läsåret utöver lektioner, t. ex raster, utflykter, idrottsdagar och andra gemensamma aktiviteter.
- Synpunkter från vårdnadshavare. Skolan träffar föräldrar via föräldramöten, utvecklingssamtal, mentorsmöten och föräldrafika.

Planen gäller under ett läsår och revideras inför varje nytt läsår. Planen kan även vid behov revideras under läsårets gång. Planen ska vara ett aktuellt och levande dokument och ett verktyg för personalen i det gemensamma trygghetsarbetet. All personal som arbetar på skolan har ett ansvar att känna till och följa planen. Planen förankras också hos alla elever samt vårdnadshavare varje läsår.

3. VÄRDEGRUND & VISION

Järla skolas värdegrund lutar sig mot Barnkonventionens artikel 2: *Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.* På Järla skola är alla unika och lika mycket värda. Vår vision är att genom samarbete, hög professionalism och engagerat mentorskap säkerställa att vi genom hög utbildningskvalitet, trygghet och studiero ger var elev de bästa förutsättningar för livslångt lärande och personlig utveckling. I vårt dagliga arbete utgår vi från:

- **Eleven i fokus** - alla elever blir bekräftade och sedda varje dag, vi lyssnar på och tar tillvara elevernas åsikter
- **Trygghet och lärande** - vi har struktur och rutiner som följs av alla, vårt förhållningssätt är att alla elever är allas ansvar
- **Ett positivt och professionellt bemötande** - vi hälsar på alla vi möter, elever som vuxna, och vi arbetar för att ge föräldrar relevant och tydlig information

Vi tar aktivt avstånd från och jobbar aktivt mot all form av kränkningar, diskriminering och trakasserier. Vi vill skapa en miljö där alla känner sig trygga, sedda och respekterade. En miljö som präglas av hänsyn och ömsesidig respekt. Ingen ska behöva utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i skolan. Som elev ska du alltid ha en vuxen att gå till och du ska bli lyssnad på.

4. ANSVARFÖRDELNING

Rektor

Det är rektors ansvar att

- se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder
- en *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* upprättas och utvärderas årligen tillsammans med personal och elever
- om skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer se till att utredning görs och att åtgärder vidtas
- ta beslut och ge trygghetsteamet uppdrag gällande kränkande behandling, diskriminering och trakasserier
- se till att skolpersonal har ett system för att dokumentera anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits
- kontakta andra myndigheter vid behov och även i syfte att främja gott samarbete mellan till exempel skola, polis och socialtjänst.
- bemöta elever, kollegor och vårdnadshavare på ett respektfullt sätt

Lärare och annan skolpersonal

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att

- följa skolans *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks
- dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas
- bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering där den enskilda läraren är berörd följs upp
- bemöta elever, vårdnadshavare och kollegor på ett respektfullt sätt

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att

- påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan
- bemöta elever och personal på ett respektfullt sätt

5. TRYGGHETSTEAM

På Järla skola finns ett *Trygghetsteam* som träffas regelbundet varje vecka. Teamet består av representanter från varje arbetslag årskurs F-6, fritids, ledning och elevhälsovården.

Trygghetsteamets uppdrag är att planera och leda skolans trygghetsarbete samt att bistå i kränkingsärenden då det behövs. Trygghetsteamet leder elevernas trygghetsråd och ansvarar för att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* hålls uppdaterad.

6. TRYGGHETSÅD

Enligt Barnkonventionens artikel 12 har *alla barn rätt att få uttrycka sin mening och påverka sitt liv*. På Järla Skola finns ett *Trygghetsråd* bestående av elever, en representant från varje klass år 1-6. Trygghetsrådet träffas ca 4 ggr/termin och tar upp frågor och teman som rör trygghet och trivsel på skolan. Exempel på teman är: språkbruk, konflikthantering och samtycke. Elevernas beskrivningar av hur de har det på skolan samt deras idéer till förbättringar tas tillvara som en mycket viktig del i att utveckla skolans trygghetsarbete. Genom att ha ett Trygghetsråd säkerställer vi ytterligare barnens rätt och möjlighet att få vara delaktiga i att utforma sin skolvardag.

ÖVRIGAS DELAKTIGHET

Trygghetsteamet och Trygghetsrådet arbetar specifikt med uppdraget att leda skolans trygghetsarbete. Men för att kunna ha ett levande och framgångsrikt trygghetsarbete för hela skolan behövs allas deltagande. Vi har därför skapat en struktur där det som lyfts i trygghetsråd och trygghetsteam alltid når och förankras hos övriga elever och personal på skolan. Detta för att säkerställa allas möjlighet till delaktighet, inflytande och ansvar.

Järla skola har olika forum där elever har möjlighet att framföra sina tankar och åsikter med möjlighet att påverka sin situation i skolan såsom elevråd, matråd, klassråd. Likaså lyfts trygghetsfrågor alltid i arbetslagen samt i olika sammanhang där personalen möts och samarbetar. Det som framkommer tas i sin tur upp i Trygghetsteamet via exempelvis arbetslagsledare eller arbetslagets trygghetsråds representant. Vid behov tar kurator eller biträdande rektor det vidare till elevhälsoteamet.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling förankras varje läsår hos alla elever, all personal samt vårdnadshavare.

7. BEGREPPSDEFINITIONER

Kränkande behandling avser handlingar som kränker en människas värdighet, men som inte har något samband med de sju diskrimineringsgrunderna (se nedan). Kränkningen kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras direkt mot personen eller via exempelvis telefon och internet. Kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen. De kan även vara systematiska och återkommande och benämns då som mobbning.

Mobbning innebär en upprepad negativ handling där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada och obehag.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder*.

Diskriminering innebär att någon missgynnas direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder*. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. I skolan är det huvudman eller personal som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt diskriminering. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigande.

8. FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER

Det *främjande arbetet* syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och ska bidra till en miljö där barn och elever känner sig trygga och kan utvecklas. Främjande arbete ska ske kontinuerligt i verksamheten och nå ut till alla elever på skolan. Vuxna på skolan ska ta hänsyn till främjande åtgärder i planeringen, utformandet och utvärderingen av lektioner och aktiviteter under hela dagen.

Det *förebyggande arbetet* handlar om att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling där sådana risker identifierats. Genom kartläggningar görs analyser om vilka åtgärder som skolan behöver ta för att avvärja all form av kränkande behandling. Såväl personal som elever involveras och arbetet ska ske från individnivå upp till organisationsnivå.

Järla skola arbetar främjande och förebyggande utifrån skolverkets uppdrag om värdegrundsarbete. Trygghetsteamet tillsammans med skolkurator har tagit fram ett trygghetsårshjul med temalektioner utifrån behov som inkommit från elever och pedagoger för att arbeta med värdegrund, trygghet och psykoedukation anpassat till respektive årskurs.

Vi har också skolgemensamma trygghetslektioner som genomförs av Trygghetsrådets representanter i samtliga klasser på skolan en gång i månaden. *Månadens trygghetslektion* lyfter olika teman kopplade till trivsel, trygghet, diskriminering och likabehandling.

I lågstadiet har vi Trivaslektioner. Lektionerna är utformade efter- och syftar till att utbilda eleverna i teman som utgår från Järla skolas värdegrund samt de mänskliga rättigheterna och konventionen om barns rättigheter.

Utöver ovanstående sker främjande och förebyggande arbete på Järla skola på många sätt. Exempel på främjande/förebyggande arbete:

- Vi uppmuntrar alltid positivt, respektfullt och varmt beteende bland elever och personal på skolan
- Vi genomför skolgemensamma "happenings" och firande av traditioner/högtider för att främja en "vi-känsla" på skolan
- Vi genomför aktiviteter mellan och inom årskurserna för att bygga relationer och öka trygghet
- Arbetslagen arbetar kontinuerligt med gruppstärkande aktiviteter i klasserna. Trygghetsteamet bistår med material och stöd till arbetslagen
- Vi har fasta platser i klassrum och matsal. Vid grupparbeten gör läraren grupperna
- Vi arbetar aktivt för att få eleverna "nätsmarta"
- Vi genomför regelbundet "*månadens trygghetslektion*" med samtliga elever på skolan
- Personal finns alltid ute på skolgården i gula västar, enligt rastvärdsschema och rutiner
- All personal reagerar och ingriper omedelbart på upptäckt kränkning
- Vi använder modellen *minimedling* vid konflikter mellan elever
- Vi har kontinuerligt elevinflytande bland annat genom elevråd, matråd, trygghetsråd och klassråd
- Alla elever känner till skolans gemensamma trivselregler och skapar tillsammans klassregler
- Alla elever ska informeras om rutiner för hantering av kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utformad som en "åtgärdsstrappa vid kränkning" (se kap 10)
- Trygghetsteamet samarbetar med eleverna kring planering, genomförande och utveckling av skolans trygghetsarbete främst via elevernas trygghetsråd

- Elevhälsoteamet arbetar för en god elevhälsa och har representanter i Trygghetsteamet.
- Rastverksamheten arbetar för en aktiv och trygg rast för alla elever och har representanter i Trygghetsteamet
- Arbetslagen har "trygghetsarbete" som en fast punkt på sina möten
- Vi gör regelbundna kartläggningar av trygghet och trivsel bland eleverna genom bl a elevenkäter och samtal mellan elever och personal
- Skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling förankras bland elever och personal i början på varje läsår. Trygghetsteamet har tagit fram en elevanpassad version

9. ÅTGÄRDANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER

På Järla skola värnar vi allas trygghet och har därför nolltolerans mot kränkningar. Vi tillåter heller inte så kallat "skojbråk" på skolan då risken är stor att något som först är på skoj går över gränsen och blir en kränkning, att inte alla upplever att det är på skoj och att gränser förskjuts och normaliseras. Skojbråk kan vara en fördold kränkning. All personal som ser en "skojbråksituation" ska ingripa och avbryta leken eller situationen.

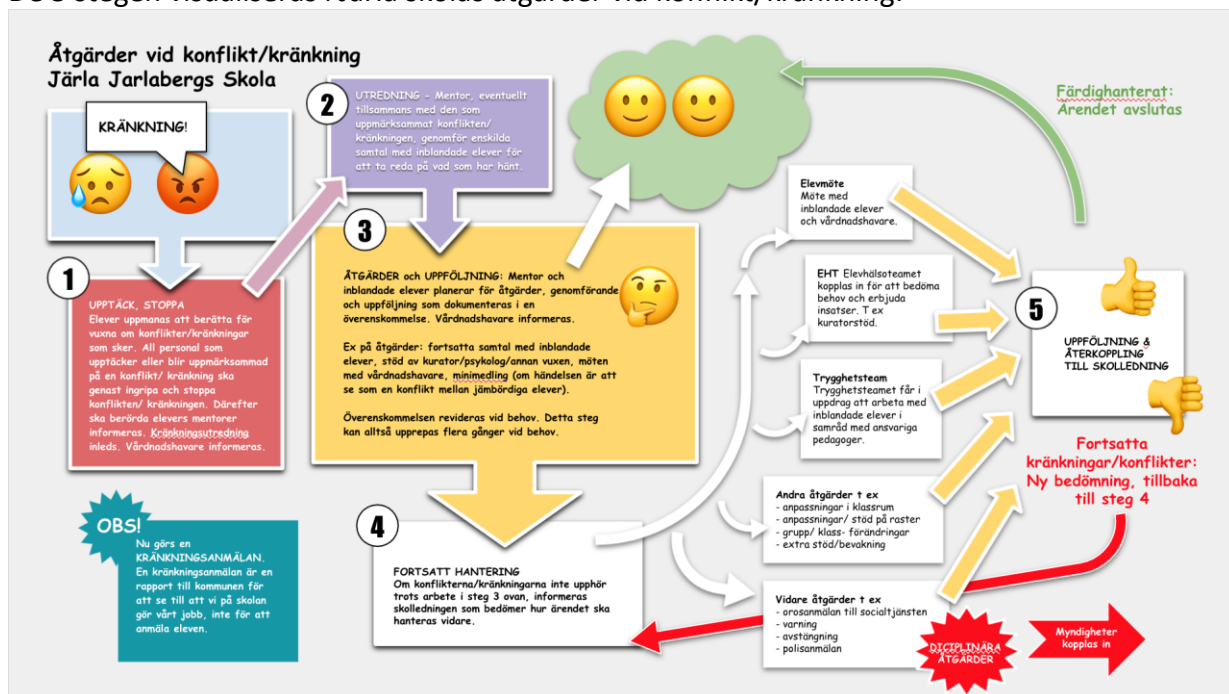
Enligt skollagen ska kränkningar anmälas skyndsamt. Skyndsamt innebär att det anmäls i vårt kränkningssystem inom tre dagar (se bilaga 1). I samband med att en anmälan görs tar vi inte ställning till om det har skett en kränkning, detta är något som görs senare i utredningsfasen.

Åtgärder vid konflikt/kränkning; elev-elev

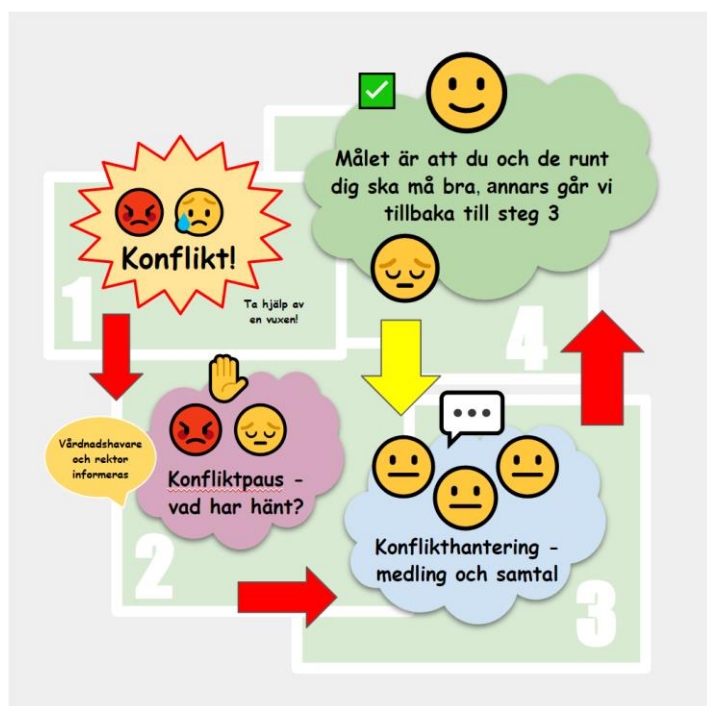
1. UPPTÄCK, STOPPA! Elever uppmanas att berätta för vuxna om konflikter/kränkningar som sker. All personal som upptäcker eller blir uppmärksam på en konflikt/kränkning ska genast ingripa och stoppa konflikten/kränkningen. Därefter ska berörda elevers mentorer informeras. Kränkningens utredning inleds och vårdnadshavare informeras. Den utsatta elevens mentor ansvarar för att se till att en kränkingsanmälan äger rum. I samband med att en anmälan görs tar vi inte ställning till om det har skett en kränkning, detta är något som görs senare i utredningen.
2. UTREDNING: Den personal som uppmärksammar konflikten/kränkningen, vid behov tillsammans med klasslärare/mentor, genomför enskilda samtal med inblandade elever för att ta reda på vad som hänt. Vid behov kan Trygghetsteamet vara behjälpliga.
3. ÅTGÄRDER och UPPFÖLJNING: Mentor och inblandade elever planerar för åtgärder, genomförande och uppföljning som dokumenteras i en *överenskommelse* i kränkingsanmälan. Vårdnadshavare informeras. Ex på åtgärder: fortsatta samtal med inblandade elever, stöd av skolkurator/psykolog/annan vuxen, möten med vårdnadshavare, minimedling (om händelsen är att se som en konflikt mellan jämbördiga elever). Överenskommelsen revideras vid behov. Detta steg kan alltså upprepas flera gånger vid behov.

4. FORTSATT HANTERING: Om konflikterna/kränkningarna inte upphör trots arbete i steg 3 ovan informeras skolledningen som bedömer hur ärendet ska hanteras vidare. Flera parallella vägar är möjliga. Trygghetsteamet och elevhälsosteamet informeras och stöttar vid behov.
5. UPPFÖLJNING och ÅTERKOPPLING TILL SKOLLEDNING: Färdighanterat - avslutat, fortsatta kränkningar/konflikter - åter till steg 4 för ny bedömning.

De 5 stegen visualiseras i Järla skolas åtgärder vid konflikt/kränkning:

Elevversion av åtgärder vid konflikt/kränkning; elev-elev

Vuxna (medarbetare, vårdnadshavare) – elev

1. Om en vuxen kränker en elev så talar personalen enskilt med barnet och om det är aktuellt även med den vuxne.
2. Skolledning informeras alltid.
3. Skolledning har samtal med den vuxne. Händelsen dokumenteras.
4. Vid upprepade tillfällen kontaktas personalstrateg och eventuellt fackförbund (gäller medarbetare). Polisanmälan kan ske.

10. RESULTAT OCH ANALYS AV TRYGGHETSENKÄTER OCH KRÄNKINGSANMÄLNINGAR I ÅR 23/24

Denna utvärdering baserar sig på två Trygghetsenkäter, en på höstterminen och en på vårterminen, samt på de kränkingsanmälningar som genomförs.

Trygghetsenkäter I ÅR 23/24

Järla skola genomför en trygghetsenkät på höstterminen och en på vårterminen. Resultaten har tagits upp och analyserats i klasserna, av arbetslagen och av skolans trygghetsteam. Tabellen nedan visar ett urval av resultatet.

“Jag känner mig trygg i skolan”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
---------------------------------	----------	---------	---------	---------	---------

stämmer bra och mycket bra	94,4%	95%	93,7%	92,5%	95,6%
“Jag känner mig trygg i matsalen”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
stämmer bra och mycket bra	96,5%	98,5%	95,3%	94,9%	saknar procentsat s
“Jag känner mig trygg i skolans korridorer”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
stämmer bra och mycket bra	94,9%	95,9%	94,9%	95,7%	saknar procentsat s
“Jag känner mig trygg i skolans omklädningsrum”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
stämmer bra och mycket bra	88%	86,8%	87,5%	83,7%	saknar procentsat s
“Jag känner mig trygg i klassrummet”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
stämmer bra och mycket bra	98,9%	97,6%	97,5%	97,3%	saknar procentsat s
“Jag känner mig trygg på rasterna”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
stämmer bra och mycket bra	94,7%	94,4%	93,5%	93,5%	95,6%
“Det finns vuxna ute på rast som kan hjälpa mig”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
stämmer bra och mycket bra	87,1%	89,9%	83,3%	85,1%	
“Jag vågar säga vad jag tycker och tänker i klassrummet”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
stämmer bra och mycket bra	85,2%	87,1%	86,4%	89,5%	
“Jag känner till att skolan har en plan mot diskriminering och kränkande behandling?”	VT 2024*	HT 2023	VT 2023	HT 2022	HT 2021
Ja/Nej	66,7%	66,5%	frågan ställdes inte	frågan ställdes inte	frågan ställdes inte

**på grund av tekniska problem saknas statistik från en klass*

Resultaten tyder på fortsatt hög trivsel och trygghet i skolan bland våra elever. Det är lägre resultat i samtliga klasser när det kommer till trygghet i omklädningsrummen.

Omklädningsrummet upplevs högljutt och otryggt. Det tas även upp att det är obekvämt att vara naken inför andra elever. Fastighets-skötarna har tillsammans med skolläda-ningen sett över omklädningsrummen. Detta är något skolan behöver arbeta vidare med för att öka elevers trygghet.

Känslan av att vara trygg i matsalen är hög (96,5%) även om matsalen tas upp i klassanalyserna som stressig på grund av begränsad tid och stökig miljö. Trygghetsteamet har tagit fram förslag på handlingsplan för matsalssituationen för att se om det kan ske förbättringar. Detta är ett område som vi behöver arbeta vidare med i dialog med skolledning och matsalpersonal för att öka medvetandegörandet om elevernas perspektiv och försäkra oss om att de framtagna förslagen är genomförbara. Förbättringar har ägt rum i form av skärmar och en separat avdelningar för det hårda brödet där vi använder matsalens ytor bättre.

Vi ser även en minskning av antalet elever som anser att "Det finns vuxna ute på rast som kan hjälpa mig". Detta är något som lyfts inom Trygghetsteamet och som rastgruppen kommer att arbeta vidare med bland annat genom att revidera och påminna om de gemensamma förhållningsreglerna som gäller när personalen är rastvärd.

På frågan "Jag vågar säga vad jag tycker och tänker i klassrummet" svarar 85,2% av eleverna att det stämmer bra och mycket bra. Detta är något som kommer att lyftas skolgemensamt i samband med uppstarts dagar samt arbetas vidare med i klasserna då det kan stå för olika saker.

66,7% av skolans elever svarar att de känner till att skolan har en plan mot diskriminering och lika behandling. För ett år sedan tog Trygghetsteamet fram en elevanpassad presentation av planen mot diskriminering och kränkande behandling som visats under det första trygghetsrådet. Vi behöver påminna om vikten av att informera elever om skolans trygghetsarbete.

Kränkningsanmälningar lå 23/24

Under detta läsår har Trygghetsteamet samlat statistik av antalet registrerade kränkingsanmälningar som gjorts till huvudman. Syftet med detta är att kunna följa upp, stötta, och planera arbetet med konflikter och kränkningar. Resultaten av trygghetsenkäter och kränkingsanmälningar ligger även till grund för trygghetsarbetet lå 24/25.

Anmälda kränkningar	Antal (st) lå 23/24	Antal (st) lå 22/23
Totala anmälda kränkningar	184	161 st
Typ av kränkning	Antal (st) lå 23/24	Antal (st) lå 22/23
Fysisk	107	104
Psykisk	14	13
Verbal	56	72
Sexuell	4	0
Ev. diskrimineringsgrund	Antal (st) lå 23/24	Antal lå 22/23

Kön		1
Könsöverskridande identitet eller uttryck		0
Etnisk tillhörighet	3 inregistrerade	8
Religion eller annan trosuppfattning	1 inregistrerad	1
Funktionsnedsättning		1
Sexuell läggning		1
Ålder		0

Vi har anmält fler kränkningar än föregående läsår, något som underlättar våra möjligheter att samla in fakta. Vår analys är att vi hanterar fler kränkningar än vi anmäler vilket är positivt, men vi behöver fortsätta öka antalet anmälningar så att de bättre matchar antalet uppgivna kränkningar och säkerställa att alla kränkningsärenden hanteras korrekt. Vi behöver parallellt med detta fortsätta att informera eleverna om vikten av att berätta för en vuxen, detta för att kunna hjälpa den utsatte, öka skolans trygghet samt öka elevernas förtroende för de vuxna på skolan. De rapporterade kränkningar under läsår 23/24 har huvudsakligen handlat om fysiska kränkningar med en procentsats på 58,15 %. Dessa har varit tätt följda av verbala kränkningar (30,43 %) och sist har vi haft 7,07 % psykiska kränkningar. De diskrimineringsgrunder som angetts har varit etnisk tillhörighet såsom religion eller annan trosuppfattning. Vi har även ett stort antal kränkande behandlingar, dvs kränkningar som inte har ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna. De kränkande behandlingarna har fr a varit kopplade till kroppsform och utseende, men även socioekonomisk status eller elev som kallat annan elev för tex "dum".

11. UTVÄRDERING AV TRYGGHETSARBETET 23/24

Under året som gått har trygghetsteamet tillsammans med övrig personal samt elever arbetat med de fokusområden som står i planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Skolgemensamt arbete med konflikthantering och konfliktlösning

Under lå 23/24 har hela skolan satsat på utbildning i konfliktlösning och konflikthantering. Trygghetsteamet började med att utbilda hela skolans personal i konfliktlösning genom metoden Minimedling. Parallellt med detta genomförde Trygghetsteamet trygghetslektioner med Trygghetsrådet inom samma tema. Dessa lektioner genomfördes därefter i årskurs 1-6. Detta viktiga tema lyfts in i skolans trygghetsårshjul (se nedan) så att pedagogerna kan förstärka

klasserna vid behov. Dialogen har även fortsatt med all personal kring skolans hantering av kränkingsanmälningar och vårt förhållningssätt gentemot utsatta och utsättande elever med fokus på att säkerställa uppföljning och stöd till elever inblandade i kränkningar. Trygghetsteamet har även stöttat pedagoger i konfliktmedling samt i arbetet med vissa elevgrupper.

Fadderverksamhet

Trygghetsteamet har reviderat och implementerat tidigare påbörjat arbete kring faddring. Faddring har ägt rum i flera klasser där bland annat årskurs 6 varit fadder för yngre elever. Detta har varit väldigt uppskattat bland våra elever. Olympiaden, där faddring är ett bärande inslag, genomfördes även i år och var ett väldigt uppskattat inslag bland våra elever.

Skolövergripande trygghetslektioner

En skolövergripande bas för trygghets- och värdegrundslektioner har både utvecklats och implementerats på skolan. Detta arbete kommer att fortsätta även under nästa läsår.

Rastverksamhet

Rastverksamheten har fokuserat på styrda lekar på lekplanen samt tagit fram även lugnare och återhämtande rastaktiviteter. Det har funnits en variation av rastaktiviteter samt aktiviteter som riktar sig till elever som inte önskat delta i styrda aktiviteter. Några exempel är skapande, musik, spel såsom lunchpromenad i grupp med skolkurator.

Övrigt

Det har varit ett på många sätt annorlunda läsår i skolans värld. Pågående krig och konflikter i omvärlden, såsom oro kring ökad kriminalitet och våld i närsamhället har påverkat våra elever med både oro och frågor och funderingar. All personal på skolan har gjort sitt yttersta i det vardagliga trygghetsarbete med att skapa trygghet och trivsel för elever när oron och stressen varit större än vanligt.

12. PLANERING OCH PRIORITERADE OMRÅDEN LÄSÅRET 24/25

Trygghets- och likabehandlingsarbetet läsåret 24/25 kommer att fokuseras på följande områden:

Fadderverksamhet

Syftet med fadderverksamheten är att arbeta med tryggheten på skolan. Genom att skapa organiserade mötesformer mellan årskurserna får fler elever möjlighet att lära känna varandra. Detta är även något som kan öka tryggheten i samband med övergången från årskurs 3 till årskurs fyra, det vill säga från lågstadiet till mellanstadiet. Trygghetsteamet kommer att fortsätta att implementera fadderverksamheten. Olympiaden planeras att genomföras även nästa läsår, såsom införandet av en ny skolgemensam dag, den så kallade *Järladagen*.

Skolövergripande trygghetslektioner

Under lå 23/24 tog Trygghetsteamet fram en skolövergripande bas med trygghets- och värdegrundslektioner för samtliga elever på skolan utifrån behov som identifierats på olika sätt. Syftet med dessa lektioner är att arbeta både förebyggande och främjande med tryggheten på skolan såsom åtgärdande i de fall behov identifierats. Lektionerna innehåller viktiga och centrala teman som vi som skola ständigt behöver arbeta med samt förstärka när behov uppstår. Exempel på sådana teman är nätsmarthet, samtycke, språkbruk, skojbråk, HBTQI-frågor samt konflikthantering och konfliktlösning. Material kommer att revideras och uppdateras utifrån analyser av trygghetsläget på skolan. Kommunikation och spridning av materialet kommer att pågå under läsåret 24/25. Järla skola kommer även att införa en återkommande språkbruksveckai november för att jobba med språkbruk. Lektioner och material kommer att arbetas fram.

Nytt Trygghetsrådskoncept

Det är Trygghetsteamet som organiserar elevernas trygghetsråd en gång per månad. Under läsåret 24/25 kommer Trygghetsteamet att testa ett nytt upplägg för Trygghetsrådet där klasserna får svara på frågor kopplade till deras trygghet. Trygghetsrådsrepresentanten tar i sin tur med sig diskussionsunderlaget till Trygghetsrådsmötet. Syftet med detta är att arbeta med trygghetsläget på skolan under terminens gång samt vid behov lyfta eventuella frågeställningar med Trygghetsteam, elevhälsa och ledning. Det vi tidigare kallat för Månadens trygghetslektion ingår numera i skolans gemensamma material med Trygghetslektioner.

Rastverksamhet

Rastverksamheten kommer att fortsätta arbetet med mer styrda lekar på lekplanen samt möjlighet till lugnare återhämtande aktiviteter på alla raster. Rastverksamheten kommer under detta läsår även fokusera på att utveckla verksamheten för elever på mellanstadiet. Det ska finnas rastaktiviteter av olika karaktär som även riktar sig till elever som inte önskar delta i styrda aktiviteter. Vi kommer att fortsätta med de lyckade exemplen med skapande och musik, spel för en till två personer (brädspel, kortspel, pyssel mm.) såsom skolkuratorns lunchpromenader i grupp.

BILAGOR

Bilaga 1

Så här görs en kränkingsanmälan via Nacka kommuns hemsida

När du som personal hör talas om eller ser en kränkande handling så ska det anmälas till huvudman. Här nedan ser du hur du går tillväga. Rutiner för att göra kränkingsanmälningar. Observera att del 1 går fort att göra. Del 2 är den del som kräver utredning. Vi har maximalt tre dagar för att göra del 1 samt upp till tre veckor för del 2.

1. Gå in på <https://anmalanskola.nacka.se/>
2. Logga in med BankID
3. Välj Skapa nytt ärende, välj Järla skola som skola och fyll i.

Här nedan ser ni de olika delarna i kränkingsanmälan och vilka frågor ni ska besvara. Om det är pågående kommer sedan en påminnelse till de biträdande rektorerna med frågan om hur det går och är det avslutat så klickar ni i det.

Del 1: Anmälan kränkande behandling

Denna del görs skyndsamt så snart en situation uppstått, helst inom 1-2 dagar.

Välj skola/förskola:

Barn/elev som utsatts för händelse

Namn på den elev/barn som känner sig utsatt: *

Klass/grupp: *

Elevens/barnets mentor: *

Barn/elev/elever inblandade i händelse

Namn på den som utsätter: *

Klass/grupp:

Elevens/barnets mentor:

Beskrivning

När inträffade händelsen? (anges ÅÅÅÅ-MM-DD) *

När kom händelsen till skolans/förskolans kännedom? (anges ÅÅÅÅ-MM-DD) *

När anmäldes händelsen till rektor/förskolechef? (anges ÅÅÅÅ-MM-DD) *

När anmäldes händelsen till huvudman? (anges ÅÅÅÅ-MM-DD) *

Kränkningen avser: *

Vårdnadshavare har underrättats (om nej - orsak till det) *

Om nej, orsak till att vårdnadshavare inte har underrättats

Vilken slags kränkning handlar det om? (Fler alternativ kan anges) *

Fysisk (slag, sparkar med mera)

Verbal (tillrop, öknamn)

Psykisk (utfrysning, blickar)

Skriftlig (även på webben)

Kort information om vad skolan känner till om händelsen innan utredning genomförts *

Del 2: Utredning och bedömning av händelsen

Denna del fylls i efter att man haft samtal med eleverna och utrett vad som skett.

Vem/vilka på skolan har utrett händelsen (titel – ej namn).

Ange om rektorn och/eller elevhälsan har deltagit i utredningen eller hållits informerade.

Skolans utredning av händelsen, utförlig beskrivning av vad som har hänt och orsaker till händelsen

Var har det hänt? (Fler alternativ kan anges)

Skolgård

Korridor

Klassrum

Matsal

Uppehållsrum

Omklädningsrum

Nätet, SMS, Sociala medier

På väg till eller från skolan/förskolan

Fritidshem

Förskolegård

Annat

Har det hänt tidigare?

Inte vad skolan/förskolan känner till

Har hänt tidigare

Har hänt vid upprepade tillfällen

Skolans bedömning om vilken slags kränkning det handlar om (Fler alternativ kan anges)

Kränkning

Trakasserier

Diskriminering

Om diskriminering, ange orsak

Kön

Etnisk tillhörighet

Religion/annan trosuppfattning

Funktionshinder

Sexuell läggning

Könsöverskridande identitet

Ålder

Visar skolans utredning av händelsen att det förekommit kränkande behandling i skollagens mening (6 kap. 3 § skollagen)?

Ja

Nej

Om Nej (skolans utredning visar att det inte förekommit kränkande behandling i skollagens mening) ska du bifoga skolans utredning visa säkra meddelanden till: ann-louise.thogersen@nacka.se

Åtgärder ska alltid vidtas om skolans utredning visar att kränkning förekommer

Ange de åtgärder som vidtagits för att stödja den som blivit utsatt

Ange om åtgärder vidtagits gällande andra inblandade elever

Ja

Nej

Ange de åtgärder som vidtagits för att motverka ytterligare kränkningar

Åtgärder och mål för åtgärderna och vem/vilka som ansvarar för att genomföra åtgärderna

Vårdnadshavare är kontaktad (anges ÅÅÅÅ-MM-DD)

Rektorn/elevhälsa/mentorn är informerad (anges ÅÅÅÅ-MM-DD)

Skolans utredning är avslutad (anges ÅÅÅÅ-MM-DD)

Del 4: Uppföljning/utvärdering av åtgärder

Har skolans vidtagna åtgärder gett resultat så att kränkningarna har upphört? Ange orsak om så inte är fallet.

Om kränkningarna inte har upphört – vilka nya eller ytterligare åtgärder vidtar skolan för att kränkningarna ska upphöra? Beskriv om åtgärderna har utförts och om målen har uppnåtts.

Ange om rektorn har fattat beslut om vissa åtgärder (stödåtgärder eller disciplinära åtgärder) gentemot enskilda elever

Ja

Nej

Ärendet är:

Pågående

Avslutat

Om ärendet är pågående;

Nästa tillfälle som skolan följer upp vidtagna åtgärder och resultatet av åtgärderna (anges ÅÅÅÅ-MM-DD)

Kommentar från huvudman

Bilaga 2

Trygghetsenkät HT 2023 och VT 2024 (årskurs 1-6)

Det är viktigt för oss att veta hur du har det i skolan. Då kan vi tillsammans arbeta för att du ska trivas och vara trygg här. Därför är vi tacksamma om du vill svara på den här enkäten.

Kryssa i de alternativ som stämmer bäst in på dig och din situation. Om du vill kan du förtydliga ditt svar genom att skriva i kommentarsfältet efter varje fråga. Du får dock inte nämna några namn på vuxna eller barn då detta är en helt anonym enkät där ingen ska bli utlämnad.

Stort tack för att du tar dig tid att läsa igenom frågorna, fundera och svara så ärligt som möjligt!

Hälsningar Trygghetsteamet

Jag går i klass Kön Flicka Pojke Annat

1. Jag känner mig trygg till och från skolan

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

2. Jag trivs i skolan

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

3. Jag känner mig trygg i skolans korridorer

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

4. Jag känner mig trygg i idrottens omklädningsrum

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

5. Jag känner mig trygg på rasterna

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

6. Jag har någon att vara med på rasten

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

7. Det finns vuxna ute på rasterna som kan hjälpa mig

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

8. Jag känner mig trygg i klassrummet

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

9. Jag vågar säga vad jag tycker och tänker i klassrummet

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

10. Jag blir lyssnad på och respekterad av personalen på skolan

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

11. Jag blir lyssnad på och respekterad av mina klasskamrater

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

12. Jag äter i lugn och ro i matsalen

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Kommentar

13. Jag använder sociala medier (t ex Tik Tok, Snapchat, Instagram)

Ja Nej

14. Jag blir bra behandlad på sociala medier

Stämmer mycket bra Stämmer bra Stämmer mindre bra Stämmer inte alls

Jag använder inte sociala medier

Kommentar

15. Jag vet hur man är en bra kompis på sociala medier för det har jag hört från...

mina lärare mina föräldrar kompisar annan; skriv vem... det har jag läst om

ingen har pratat med mig om det

Kommentar

16. Jag vet att skolan har en Plan mot diskriminering och kränkande behandling?

Ja Nej

Tack för dina svar!

Om du vill prata enskilt med någon vuxen om hur du har det på skolan kan du vända dig till din mentor eller någon annan lärare, skolkurator, skolsköterska eller någon annan vuxen du känner dig trygg med. Vi finns här för dig!